

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของงานวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
ขอบเขตของเนื้อหา	7
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	8
ตัวแปรที่ศึกษา	8
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับความเครียดในการทำงาน	16
ความหมายของความเครียด	16
ความหมายของความเครียดในการปฏิบัติงาน	17
สาเหตุของความเครียด	18
ระดับความเครียด	20
ประเภทของความเครียด	22
ทฤษฎีเกี่ยวกับความเครียดในการทำงาน	24
ปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน	26
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน	35
ความหมายของประสิทธิผลและประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน	35
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล	39
แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บริหารการบริหารสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	123
สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	123
สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 22	126
สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 23	129
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	132
งานวิจัยในประเทศ	132
งานวิจัยในต่างประเทศ	140
3 วิธีดำเนินการวิจัย	143
ตอนที่ 1 ปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	143
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	143
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	155
การเก็บรวบรวมข้อมูล	159
การวิเคราะห์ข้อมูล	159
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	161
ตอนที่ 2 แนวทางการแก้ปัญหาปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	163
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	165
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	165
การวิเคราะห์ข้อมูล	167

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	168
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำแนกตามเพศ ตำแหน่งทางการ บริหาร ประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร และขนาดของโรงเรียน .	168
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน	170
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11 ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน	176
ตอนที่ 4 เปรียบเทียบระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารและระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน มัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีเพศ แตกต่างกัน	189
ตอนที่ 5 เปรียบเทียบระดับระดับปัจจัยความเครียดในการ ปฏิบัติงานของผู้บริหารและระดับประสิทธิผลการบริหารงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียน ที่มีตำแหน่งทางการบริหารแตกต่างกัน	191

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 6 เปรียบเทียบระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารและระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน มัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารแตกต่างกัน	191
ตอนที่ 7 เปรียบเทียบระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารและระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน มัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน	196
ตอนที่ 8 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเครียด ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงาน โรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 11	201
ตอนที่ 9 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยความเครียด ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ บริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	203
ตอนที่ 10 หาแนวทางการแก้ปัญหาปัจจัยความเครียดในการ ปฏิบัติงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	209
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	217
ความมุ่งหมายของการวิจัย	217
สมมติฐานของการวิจัย	218
วิธีดำเนินการวิจัย	219

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	219
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	220
การเก็บรวบรวมข้อมูล	221
การวิเคราะห์ข้อมูล	221
สรุปผลการวิจัย	223
อภิปรายผลการวิจัย	226
ข้อเสนอแนะในการวิจัย	237
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	237
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป	238
บรรณานุกรม	239
ภาคผนวก	251
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	253
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	283
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	317
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	323
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	341
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนา	349
ภาคผนวก ช ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์	353
ภาคผนวก ซ ภาพประกอบการสัมภาษณ์หาแนวทางการพัฒนา	367
ประวัติย่อของผู้วิจัย	375

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	ปัจจัยที่มีผลต่อความเครียดของผู้บริหาร	29
2	จำนวนประชากร จำแนกตามโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษ ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11..	144
3	จำนวนประชากรผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในโรงเรียน ในสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11	146
4	จำนวนโรงเรียนในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 และจำนวนโรงเรียน ที่เป็นหน่วยการลุ่ม จำแนกตามขนาดและเครือข่าย	148
5	รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียน แยกตามเครือข่าย โรงเรียนขนาดเล็ก	150
6	รายชื่อโรงเรียนประชากรผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียน แยกตามเครือข่าย โรงเรียนขนาดกลาง	152
7	รายชื่อโรงเรียนประชากรผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียน แยกตามเครือข่าย โรงเรียนขนาดใหญ่	154
8	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นรายด้านของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ปัจจัยความเครียด ในการปฏิบัติงานและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	158
9	จำนวนและข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งทางการบริหาร ประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร และขนาดของโรงเรียน	169
10	วิเคราะห์ระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวม	170

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านสิ่งแวดล้อม ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน	171
12 ระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านลักษณะงาน ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน	172
13 ระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านความสัมพันธ์กับ เพื่อนร่วมงานตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน	173
14 ระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านลักษณะองค์กร ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียน	174
15 ระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านลักษณะบุคคล ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน	175
16 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน โดยรวม	176
17 ระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านการบริหารงาน วิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน	177

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18	ระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านการบริหารงาน งบประมาณตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 181
19	ระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านการบริหารงาน บุคคล ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 183
20	ระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านการบริหารทั่วไป ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการ โรงเรียน 185
21	เปรียบเทียบระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีเพศ แตกต่างกัน 190
22	เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีเพศแตกต่างกัน 191
23	เปรียบเทียบระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความ คิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีตำแหน่งทางการบริหารแตกต่างกัน 192

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
24	เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีตำแหน่งทางการบริหาร แตกต่างกัน 193
25	เปรียบเทียบระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความ คิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารแตกต่างกัน 194
26	เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความ คิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารแตกต่างกัน 195
27	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารที่มีต่อระดับประสิทธิผลการ บริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 11 โดยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) 196
28	เปรียบเทียบระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความ คิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน 197

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของความคิดเห็น ของผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีขนาดของ โรงเรียนแตกต่างกัน ที่มีต่อระดับปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 โดยวิธีการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) 198
30	เปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการโรงเรียน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่มีขนาดของ โรงเรียนแตกต่างกัน 200
31	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารและประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 โดยรวมและรายด้าน 201
32	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 โดยรวม 204
33	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านการบริหารงานวิชาการ 205
34	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านการบริหารงานงบประมาณ 206

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
35	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านการบริหารงานบุคคล	207
36	ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านการบริหารทั่วไป	208
37	การนำเสนอปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนที่มี ผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 11 เพื่อนำมาหาแนวทางการยกระดับประสิทธิผล การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน	209
38	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย เรื่อง ปัจจัยความเครียดในการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11	325
39	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นด้านของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ปัจจัยความเครียด ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 11	343
40	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นด้านของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ประสิทธิภาพ การบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ..	346

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	10
2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	369
3 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	369
4 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	370
5 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4	370
6 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5	371
7 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6	371
8 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7	372
9 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8	372
10 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9	373
11 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 10	373

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี